

## UZASADNIENIE

W dniu 30 kwietnia 2015 r. (data nadania), (k. 2-3) R. P. wniósł odwołanie od decyzji ZUS z dnia 12 grudnia 2014 r. znak (...) odmawiającej mu prawa do zasiłku pogrzebowego po zmarłej w dniu 7 lipca 2014 r. matce - E. P.. R. P. wystąpił także z roszczeniem o zasądzenie odsetek ustawowych od dnia wymagalności należności, wynikającej z wniosku o wypłatę zasiłku z dnia 31 października 2014 r. do dnia wypłaty zasiłku.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podnosząc iż R. P. do wniosku o wypłatę zasiłku dołączył potwierdzoną za zgodność z oryginałem kserokopię aktu zgonu oraz kserokopię faktury VAT nr (...)r. Organ rentowy wystąpił do odwołującego o nadesłanie oryginałów powyższych dokumentów w terminie 14 dni. R. P. nie udzielił odpowiedzi do dnia wydania zaskarżonej decyzji.

Sąd z urzędu zwrócił się do Urzędu Stanu Cywilnego (...) W. o przesłanie **skróconego odpisu aktu zgonu E. P. zmarłej 7 lipca 2014 r., w wykonaniu czego odpis został załączony do akt.**

### **Sąd ustalił następujący stan faktyczny:**

E. P. przed śmiercią w dniu 7 lipca 2014 r. pobierała emeryturę od dnia 10 grudnia 2006 r. (zaświadczenie - akta rentowe).

Odwołujący R. P. syn zmarłej w dniu 7 lipca 2014 r. E. P. pokrył koszt pochówku matki w postaci usługi pogrzebowej, na która składał się zakup trumny dębowej o wartości 1100 zł brutto, a ponadto przewóz zwłok związany z ceremonią pogrzebową oraz przygotowanie ceremonii pogrzebowej i przeprowadzenie pochówku (odpis skrócony aktu zgonu, faktura VAT – akta rentowe).

W dniu 31 października 2014 r. odwołujący się R. P. złożył w organie rentowym wniosek o wypłatę zasiłku pogrzebowego po zmarłej matce E. P..

Składając wniosek przedłożył oryginał odpisu skróconego aktu zgonu E. P. oraz fakturę VAT nr (...) wystawioną przez przedsiębiorcę prowadzącego usługi pogrzebowe dokumentującą poniesione koszty pogrzebu po zmarłej E. P., w wyniku czego pracownik organu rentowego poświadczył na kserokopii ww. dokumentów za zgodność z oryginałem. Domagając się zasiłku pogrzebowego po zmarłej matce R. P. dysponował, będąc w siedzibie organu rentowego oryginałami ww. dokumentów, które udostępnił do wglądu pracownikowi organu rentowego. (odpis skrócony aktu zgonu i faktura VAT nr (...) potwierdzone za zgodność z oryginałem przez pracownika ZUS – akta rentowe, zeznania odwołującego k. 38).

Organ rentowy pismem z dnia 13 listopada 2014 r. wystąpił do odwołującego o nadesłanie oryginałów ww. dokumentów w terminie 14 dni od otrzymania tego pisma. (pismo - akta rentowe).

Decyzją z dnia 12 grudnia 2014 r. znak: (...) - (...) - (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W. odmówił R. P. prawa do zasiłku pogrzebowego po zmarłej E. P.. W uzasadnieniu ww. decyzji organ rentowy wskazał, iż do wniosku złożonego w ZUS odwołujący dołączył potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez pracownika organu rentowego kserokopię odpisu skróconego aktu zgonu oraz kserokopię faktury VAT Nr (...). Organ rentowy pismem z dnia 13 listopada 2014 r. wystąpił o nadesłanie ww. dokumentów w oryginałach, które to pismo pozostało bez odpowiedzi (decyzja – akta rentowe).

Odpis decyzji nie został doręczony odwołującemu (zeznania odwołującego k. 38).

Odwołujący R. P. w dniu 9 lutego 2015 r. złożył ponownie wniosek o wypłatę zasiłku pogrzebowego po zmarłej E. P., składając **poświadczony przez notariusza odpis ww. faktury VAT** oraz ponownie potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez pracownika organu rentowego kopię odpisu skróconego aktu zgonu po zmarłej E. P..

W czasie składania wniosku odwołujący dysponował oryginałami ww. dokumentów (wniosek, odpis skrócony aktu zgonu potwierdzony za zgodność z oryginałem przez pracownika organu rentowego, faktura VAT Nr (...) poświadczona notarialnie – akta rentowe, zeznania odwołującego k. 38) .

Zakład Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W. pismem z 26 lutego 2015 r. poinformował R. P., iż decyzją z dnia 12 grudnia 2014 r. organ rentowy odmówił odwołującemu prawa do zasiłku pogrzebowego po zmarłej E. P. w związku z brakiem oryginalnych rachunków poniesionych kosztów pogrzebu (lub ich kserokopii poświadczonych za zgodność przez bank. ZUS Wskazał, iż od ww. decyzji R. P. nie wniósł odwołania jest ona zatem prawomocna (pismo k. 4).

W piśmie z dnia 13 marca 2015 r. odwołujący poinformował organ rentowy, że nie doręczono mu decyzji z dnia 12 grudnia 2014 r., w odpowiedzi na co organ rentowy doręczył odwołującemu pismo z 26 maja 2015 r. załączając kserokopię ww. decyzji. R. P. przedmiotową poleconą przesyłkę odebrał w dniu 30 marca 2015 r. (zwrotne potwierdzenie odbioru – akta rentowe).

Przesyłkę zawierającą odwołanie od decyzji z dnia 12 grudnia 2014 r. R. P. nadał w placówce pocztowej w dniu 30 kwietnia 2015 r. (koperta k. 7).

Na rozprawie w dniu 14 grudnia 2015 r. R. P. wylegitymował się dowodem osobistym, z którego wynika, że jest synem E. i G. (protokół k. 38)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów oraz ich kserokopii złożonych do akt sprawy oraz w oparciu o dokumenty zawarte w aktach ubezpieczeniowych, które nie były kwestionowane przez strony, również Sąd nie znalazł podstaw do podważania ich prawdziwości. Sąd ustalenia faktyczne oparł również o zeznania odwołującego R. P., które jako logiczne, spójne oraz korespondujące z zebrany w sprawie materiałem dowodowym uznał za wiarygodne.

#### ***Sąd zważył, co następuje:***

Sporną kwestią w sprawie niniejszej było ustalenie, czy odwołujący spełnił wskazane w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2009 r. nr 153, poz. 1227 tj. ze zm.) przesłanki warunkujące nabycie prawa do zasiłku pogrzebowego po zmarłym E. P..

Zgodnie z art. 77. ust. 1 cytowanej ustawy Zasiłek pogrzebowy przysługuje w razie śmierci:

- 1) ubezpieczonego;
- 2) osoby pobierającej emeryturę lub rentę;
- 3) osoby, która w dniu śmierci nie miała ustalonego prawa do emerytury lub renty, lecz spełniała warunki do jej uzyskania i pobierania;
- 4) członka rodziny osoby wymienionej w pkt 1 i 2.

Ustęp 2 art. 77 ww. ustawy stanowi , iż członkami rodziny, o których mowa w ust. 1 pkt 4, są:

- 1) małżonek (wdowa i wdowiec);
- 2) rodzice, ojczym, macocha oraz osoby przysposabiające;
- 3) dzieci własne, dzieci drugiego małżonka, dzieci przysposobione i dzieci umieszczone w rodzinie zastępczej;
- 4) przyjęte na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletności inne dzieci niż wymienione w pkt 3;
- 5) rodzeństwo;

6) dziadkowie;

7) wnuki;

8) osoby, nad którymi została ustanowiona opieka prawna.

Zgodnie z art. 80 cytowanej ustawy Zasiłek pogrzebowy przysługuje w wysokości 4000 zł.

W ocenie Sądu odwołujący spełnił przesłanki do nabycia prawa do zasiłku pogrzebowego. Niewątpliwie R. P. spełniał przesłanki art. 77. ust. 1 pkt 2 oraz art. 77 ust 2 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zasiłek pogrzebowy przysługuje osobie, która pokryła koszty pogrzebu. Z ustalonego stanu faktycznego bezspornie wynika, iż to R. P. pokrył koszty pogrzebu zmarłej matki E. P., gdyż faktura VAT za usługi związaną z pochówkiem wystawiona została na nabywcę R. P.. Bez znaczenia pozostaje fakt, iż do wniosku o wypłatę zasiłku pogrzebowego odwołujący nie dołączył oryginału tejże faktury czy też oryginału odpisu skróconego aktu zgonu po zmarłej E. P.. Po pierwsze zważyć należy, iż oryginały tychże dokumentów zostały przedstawione organowi rentowemu przy składaniu wniosku o wypłatę zasiłku pogrzebowego. Po drugie § 16 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011 nr 237, poz. 1412) wskazując dokumenty, które powinny być dołączone do wniosku o zasiłek pogrzebowy nie wymaga, aby dokumenty te były składane w oryginałach. Mają one stanowić jedynie dowód zajścia przesłanek do nabycia zasiłku pogrzebowego określonych w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i tylko przez tenże przyzmat należy oceniać walor dowodowy wspomnianych dokumentów. Oryginał faktury VAT nr (...) jak też oryginał skróconego odpisu aktu zgonu E. P. był przedstawiany pracownikowi organu rentowego, który potwierdził prawdziwość okazywanych dokumentów, zatem jego wiarygodność okazanego dokutemu nie powinna być przez ZUS kwestionowana, zarazem kopie tychże dokumentów stanowiły o zachowaniu przesłanek do nabycia zasiłku pogrzebowego przez R. P. po zmarłej matce E. P.. Podkreślić należy, iż przywoływane przez organ rentowy rozporządzenie z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe pełni rolę służebną w stosunku do ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zarówno wspomniana ustawa jak i rozporządzenie wydane w celu wykonania ustawy mają na celu wyłącznie zrealizowanie przesłanek opisanych w ustawie i nie wymagają zarazem posługiwania się przez świadczeniobiorcę oryginałami wymienionych w rozporządzeniu dokumentów, gdy ich prawdziwość nie jest w istocie kwestionowana. Należy również podkreślić, iż podobnie jak w procedurze cywilnej, w postępowanie administracyjnym obowiązuje swobodna ocena zebranych w sprawie dowodów. Zgodnie bowiem z art. 80 k.p.a. organ administracji publicznej ocenia na podstawie całokształtu materiału dowodowego, czy dana okoliczność została udowodniona. Przepis art. 80 nie wyznacza organowi administracji publicznej merytorycznych reguł oceny wyników postępowania dowodowego, co skłania doktrynę i orzecznictwo do wniosku, że przepis ten statuuje zasadę swobodnej oceny dowodów. Zasada ta polega na tym, "by organ przy ustalaniu prawdy na podstawie materiału dowodowego nie był skrepowany żadnymi przepisami co do wartości poszczególnych rodzajów dowodów i mógł swobodnie, tj. zgodnie z własną oceną wyników postępowania dowodowego (wyjaśniającego) w danej sprawie ustalić stan faktyczny" (E. Iserzon (w:) Komentarz, 1970, s. 155). W ocenie Sądu kopie dokumentów złożone w przez odwołującego w postępowaniu administracyjnym, wskazywały na spełnienie przesłanek, od których uzależnione było przyznanie zasiłku pogrzebowego odwołującemu.

Ubocznie istotnym jest również, iż R. P. złożył także poświadczony przez notariusza odpis ww. faktury VAT. Zgodnie z art. 98 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie (Dz.U.2014.164 j.t.) notariusz stwierdza zgodność odpisu, wyciągu lub kopii z okazanym dokumentem. Jeżeli okazany dokument zawiera cechy szczególne (dopiski, poprawki, uszkodzenia), notariusz stwierdza to w poświadczeniu. Odpis notarialny ma w obrocie walor dokumentu oryginalnego, gdyż jest sporządzona przez osobę zaufania publicznego jaką jest notariusz. Także z tych względów, złożenie odpisu notarialnego faktury VAT nr (...) spełniało zadość ustawowym przesłankom stanowiącym o zachowaniu przesłanek do nabycia zasiłku pogrzebowego przez R. P. po zmarłej matce E. P..

Wobec powyższego w oparciu o przepis art. 477<sup>14</sup>§ 2 k.p.c. Sąd orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku zmieniając zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznał R. P. zasiłek pogrzebowy po zmarłej w dniu 7 lipca 2014 r. matce E. P. w kwocie 4000 zł.

Sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych są rozpoznawane w postępowaniu odrębnym, przewidującym szczególne uregulowania. W sprawach tych, zgodnie z art. 477<sup>9</sup> k.p.c., droga sądowa rozpoczyna się wniesieniem odwołania od decyzji organu rentowego, po zakończeniu postępowania przed tym organem. Oznacza to, że dochodzenie przed sądem ubezpieczeń społecznych prawa do świadczenia, które nie było przedmiotem decyzji organu rentowego, jest co do zasady niedopuszczalne. Z tych względów Sąd uznał się niewłaściwym rzeczowo w zakresie roszczenia R. P. o wypłatę odsetek od zasiłku pogrzebowego po zmarłej w dniu 7 lipca 2014 r. matce E. P. i w powyższym zakresie sprawę przekazał według właściwości do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W..